

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТУ
Веб-сайт для курсу	http://do1.luguniv.edu.ua/ http://do.luguniv.edu.ua/
Мета й завдання курсу	<p>Мета курсу – сформувати у студентів фахові компетентності і практичні навички, необхідні для виконання професійних функцій на високому рівні, створити цілісне уявлення про основи філологічного аналізу, сформувати вміння та навички дослідження тексту в лінгвістичному аспекті.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none">– познайомити з сучасними досягненнями в області лінгвістичного аналізу тексту і основними методами, що склалися у вітчизняній філології;– навчити основам аналізу та інтерпретації текстів;– навчити застосовувати отримані знання для вирішення завдань професійної діяльності.
Тривалість курсу	1 семестр, 3 кредити, 90 годин
Результати навчання	<p>Загальні та фахові компетентності, які формуються у процесі вивчення дисципліни:</p> <p>ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.</p> <p>ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології для виконання завдань у сфері професійної діяльності, зокрема, для пошуку, оброблення інформації з різних джерел (друкованих, цифрових).</p> <p>ЗК 4. Здатність учитися протягом життя й оволодівати сучасними знаннями; розвивати свій інтелектуальний рівень, розширювати загальнокультурний світогляд на різних етапах професійного зростання.</p>

ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, виконанні професійних завдань, реалізації педагогічних функцій в умовах мінливого освітнього середовища, прийнятті ефективних рішень у професійній діяльності, відповідально ставитись до обов'язків, мотивувати людей задля досягнення спільної мети.

ЗК 9. Здатність до критичного, раціонального мислення, толерантності до різних ідей, нових точок зору і фактів дійсності, самооцінки, формулювання відповідної аргументації для розв'язання проблем, усвідомлення необхідності самоосвіти, фізичного вдосконалення, дотримання здорового способу життя з метою реалізації особистісного потенціалу й користі суспільству.

ЗК 10. Здатність до письмової й усної комунікації засобами української, російської й англійської мов; володіння різними видами мовленнєвої діяльності; спроможність розв'язувати комунікативні завдання російською, англійською мовами як усно, так і письмово, удосконалювати мовленнєві навички.

Фахові компетентності:

ФК 3. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ФК 6. Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині світового письменства в культурно-історичному, літературознавчому, мовознавчому контекстах, використовувати наочно-дидактичні матеріали, можливості художніх творів задля формування національної свідомості, морально-етичних якостей учнів, ціннісних орієнтирів у сучасному суспільстві.

ФК 7. Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів, якісно реалізовувати види мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, говоріння, письмо) завдяки достатньому обсягові знань із фонетики, лексики, граматики, орфографії, пунктуації, стилістики й культури мовлення української, російської та іноземної мов. Володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів й підготовки творчих робіт; дотримуватися сучасних мовних норм з російської, англійської мов, використовувати різні форми й види комунікації в професійній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.

ФК 8. Здатність до організації самостійної роботи, спрямованої на опанування новими знаннями в галузі професійної діяльності; здійснювати власні дослідження в освітній діяльності проблемно-пошукового й творчого характеру, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).

ФК 9. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, інтегрувати навчальну та дослідницько-пошукову діяльність, розвивати в учнів критичне мислення, креативні здібності, мотивацію пізнавальної діяльності.

У здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти після завершення курсу будуть сформовані наступні компетентності:

ПРН 3. Знає мову професії, термінологію свого фаху, джерела поповнення лексики російської літературної мови, англійської мови; основні умови ефективного мовленнєвого спілкування, стилі, жанри; технології різних видів лінгвістичного,

літературознавчого й методичного аналізу; знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку російської, англійської мов, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРН 4. Знає специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, епохи, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, художні твори класики й сучасності.

ПРН 5. Знає основи цифрових пристроїв, онлайн-сервіси мережі Інтернет; знає правила критичного оцінювання інформації та критерії медіа грамотності; професійні онлайн спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя; мережевий етикет у професійній діяльності; правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину.

ПРН 7. Володіє державною, російською, англійською мовами для формування комунікативної компетентності фахівця, необхідної для здійснення професійного спілкування. Знає ознаки безпечного освітнього середовища, стратегії ненасильницької та безконфліктної комунікації з учасниками освітнього процесу, методи ведення діалогу та полілогу, використання вербальних і невербальних засобів, усвідомленого та емпатичного слухання.

ПРН 8. Знає вікові й індивідуальні особливості учнів (вік, здібності, інтереси, потреби, мотивація, можливості, досвід тощо), їх вплив на засвоєння навчального матеріалу та успішну соціалізацію як суб'єктів мовно-літературного освітнього процесу.

ПРН 9. Знає сучасні методи науково-дослідницької, проблемно-пошукової роботи за спеціальністю, вимоги законодавства щодо академічної доброчесності та використання об'єктів авторського права.

ПРУ 1. Уміє застосовувати набуті знання в освітньому процесі, професійному спілкуванні; сприяє опануванню учнями іноземної мови, літератури для вирішення комунікативних завдань у практичних ситуаціях, розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в галузі мовно-літературної освіти.

ПРУ 3. Володіє методиками білінгвального й інтегрованого навчання мови, дидактикою багатомовності та методикою паралельного вивчення споріднених мов, методикою роботи в гетерогенному (змішаному) навчальному середовищі. Володіє методами і прийомами аналізу мовних одиниць, порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності, сприяє опануванню учнями російської, англійської мов для вирішення комунікативних завдань у життєвих ситуаціях.

ПРУ 7. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності критично оцінювати достовірність, надійність інформації, вплив інформації на свідомість і розвиток учнів; використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо; уникати небезпек в інформаційному просторі; забезпечувати захист і збереження персональних даних; аналізувати досвід роботи вчителів, моделювати елементи педагогічної діяльності.

ПРУ 8. Володіє методами і прийомами науково-дослідницької, проблемно-пошукової діяльності в мовно-літературній освіті, уміє здійснювати наукове дослідження й публічно презентувати отримані результати з урахуванням вимог академічної доброчесності.

	<p>ПРК. 2. Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально- культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.</p> <p>ПРК. 4. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.</p> <p>ПРА 1. Усвідомлює значущість своєї професії, має сформовані ціннісні орієнтири, здатний аналізувати та вирішувати значущі світоглядні проблеми та приймати рішення, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві.</p> <p>ПРА 4. Усвідомлює необхідність навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту кваліфікацію.</p>
Тижневий розклад	аудиторних – 2; самостійна робота – 3.
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, мета і завдання курсу ЛАТ. 2. Історія лінгвопоетики в персоналіях. 3. Поняття про текст. 4. Про прозу і поезію як два різновиди художнього мовлення. 5. Загальна теорія тропів. 6. Теорія метафори. 7. Читач і текст. 8. Методи дослідження та аналізу тексту. Комплексний аналіз художнього тексту. 9. Теорія підтексту. 10. Інтертекстуальність в тексті. 11. Звукова організація художнього тексту. 12. Зв'язність і членимость тексту. 13. Композиція твору. Архітектоніка тексту. 14. Риси семантичної структури ліричного вірша та методи його аналізу.
Орієнтація (на кого розрахований курс)	Для освітньо-професійної програми за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (російська, англійська))
Резюме викладача	<p>Мінаєва Елла Вікторівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури та російського мовознавства Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.</p> <p>Сфера професійних інтересів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комунікативні технології. 2. Лінгвопоетика. 3. Лінгвістична концептологія. 4. Гендерна лінгвістика. 5. Інтернет-комунікації. 6. Дискурсологія.

Інформація для підтримання зв'язку з викладачем	e-mail: ella7773.em@gmail.com
Попередня підготовка	Для вивчення дисципліни необхідні знання, вміння та компетенції, отримані в рамках вивчення вузівських курсів «Вступ до мовознавства», «Практичний курс російської мови», розділів курсу сучасної російської мови.
Як навчатися?	<p>Вивчення курсу має являти собою певну систему:</p> <ul style="list-style-type: none"> - конспектування лекцій; - конспектування наукової та навчальної літератури з тем і питань, винесених для самостійного вивчення; - самостійну підготовку до практичних занять (опрацювання теоретичних питань та виконання практичних завдань); - виконання індивідуальних завдань та ін.
Навчальні матеріали	<p>Основна навчальна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Єщенко Т.А. Лінгвістичний аналіз тексту. Київ: Академія, 2009. 264 с. 2. Бабенко Л.Г. Филологический анализ текста. Основы теории, принципы и аспекты анализа: Учебник. М.: Академический Проект, Деловая книга, 2004. 464 с. 3. Валгина Н.С. Теория текста: Учебное пособие. Москва : Логос. 2003. 356 с. 4. Виды лингвистического анализа / Под ред Пименовой М.В. Владимир: Владимирский государственный университет им. А.Г. и Н.Г. Столетовых (ВлГУ), 2013. 850 с. 5. Николина Н.А. Филологический анализ текста: учеб. пособ. Москва : Академия, 2003. 256 с. <p style="text-align: center;">Додаткова навчальна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Должикова Т.І., Мілева І.В., Нікітіна А.В. Практикум з лінгвістики тексту: Навчально-методичний посібник. Луганськ – Київ, 2011. – 142 с. 2. Загнітко А., Монастирецька Г. Лінгвістика тексту: хрестоматія. Донецьк: ДонНУ, 2009. 164 с. 3. Мілова М.М. Лінгвістичний аналіз тексту: Навчальний посібник. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. 126 с. 4. Белова Н.А. Филологический анализ художественного текста: реализация интеграции лингвистического и литературоведческого подходов в школе: Учебно-метод. пособ. Саранск: Мордов. гос. ун-т, 2008. 205 с. 5. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. 5-е изд., стереотип. М.: КомКнига, 2007. 144 с. 6. Головкина С.Х., Смольников С.Н. Лингвистический анализ текста.

	<p>Материалы в помощь учителю-словеснику. Вологда: Издательский центр ВИРО, 2006. 124 с.</p> <p>7. Городникова М.Д. Гусейнова И.А. Практикум по анализу и интерпретации текста: Учебное пособие для студентов 4 курса факультета немецкого языка МГЛУ. М.: ИПК МГЛУ Рема, 2011. 96 с.</p> <p>8. Евтугова Н.Н., Новикова Е.В., Титова А.Ю. Интерпретация художественного текста: Учебно-метод. пособ. (для студентов факультета иностранных языков) / сост.: Н.Н. Евтугова, Е.В. Новикова, А.Ю. Титова. Омск: Изд-во ОмГУ 2006. 92 с.</p> <p>9. Зарецкая Е.В. Шаг за шагом к анализу текста Учебно-метод. пособ. Минск: Минский государственный лингвистический университет, 2005. 180 с.</p> <p>10. Есин А. Принципы и приемы анализа литературного произведения: учеб. пособ. для студентов и препод. М. : Наука, 2003. 225 с.</p> <p>11. Кубрякова Е. С. О тексте и критериях его определения // <i>Текст. Структура и семантика</i>. Т. 1. М., 2001. с. 114-138.</p> <p>12. Культура русской речи: Энциклопедический словарь-справочник / Под ред. Л. Ю. Иванова. Москва: Флинта, 2003.</p> <p>13. Головкина С.Х., Смольников С.Н. Лингвистический анализ текстов: материалы в помощь учителю-словеснику. Вологда, 2006. 215 с.</p> <p>14. Лотман Ю. О поэтах и поэзии. Анализ поэтического текста. СПб.: ПРЕСС. 2001. 745 с.</p> <p>15. Мельников П.И. Лингвостилистический анализ художественного текста: Учебное пособ. Борисоглебск: издательство БГПИ, 2005. 167 с.</p> <p>16. Новиков Л.А. Художественный текст и его анализ. М.: ЛКИ, 2007. 304 с.</p> <p>17. Тюпа В.И. Анализ художественного текста. М.: Академия, 2009. 336 с.</p> <p>18. Чернявская В.Е. Лингвистика текста: Поликодовость, интертекстуальность, интердискурсивность: Учебное пособие. М.: Либроком, 2009. 248 с.</p> <p>19. Шанский М. Я. Лингвистический анализ художественного текста. М.: Наука, 2000. 224 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <p>1. Бібліотеки університету та міста, репозиторій.</p> <p>2. Інтернет ресурси: навчальні сайти. https://prometheus.org.ua/, https://ru.coursera.org/, https://www.ed-era.com/courses/</p> <p>3. Електронні бібліотеки.</p> <p>4. Електронні мовознавчі словники.</p>
Необхідне устаткування	Комп'ютер, мережа Інтернет.
Оцінювання	Очно, онлайн

(онлайн / очно)			
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	Семестрову рейтингову оцінку розраховують, виходячи з критеріїв: <ul style="list-style-type: none"> - письмові модульні контрольні роботи – 40%; - результати роботи на практичних заняттях – 40%; - самостійна робота – 20%. 		
	Критерії оцінювання результатів навчання		
	Кількість відсотків	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти	
	90 - 100	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших здобувачів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань.	
	83 - 89	Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.	
	75 - 82	Недостатньо повно засвоює навчальний матеріал, намагається застосовувати знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.	
	63 - 74	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу.	
	50 - 62	Частково володіє навчальним матеріалом, не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації має елементарні нестійкі навички виконання завдання	
	20-49	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки.	
1 - 19	Не володіє навчальним матеріалом.		

	<p>Підсумковим балом є арифметична сума балів, отриманих здобувачем вищої освіти за всі види робіт з освітнього компонента. Максимальна кількість балів становить 100 балів.</p> <p>Виставлення семестрової оцінки за освітнім компонентом регламентується п. 3.8 Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/poloj_organiz_osc_protov2020.pdf).</p> <p>У разі, якщо здобувач вищої освіти вважає оцінку за екзамен або залік необ’єктивною, він може подати звернення про оскарження результатів оцінювання відповідно до процедури http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_10_protov_zabezp_yakist_osc_vita_2020.pdf).</p> <p>Перескладання освітнього компонента відбувається за процедурою: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_2_protov_zabezp_yakist_osc_vita.pdf. Проведення факультативних занять для повторного оцінювання освітнього компонента відбувається за процедурою: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_3_protov_zabezp_yakist_osc_vita_2020.pdf.</p>
<p>Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності</p>	<p>Буде забезпечено виконання принципів професіоналізму та компетентності, партнерства, взаємної поваги, прозорості оцінювання знань.</p>